

OPINIONS

Nº 117 - any 2020

Pensaments durant el confinament

El confinament que hem patit a conseqüència de la pandèmia, a part de frenar el ritme de la vida diària, quasi segur ha servit per aturar-nos a pensar en com ha estat la nostra vida i els seus resultats, la vulnerabilitat dels humans i en la mort de la qual ningú se'n pot escapar.

Pel que fa als meus pensaments, malgrat el fet d'anar amb sinceritat i "bona fe" per la vida han estat els causants de rebre molts desenganys que m'han fet patir i vessar moltes llàgrimes, també he gaudit d'episodis d'afecte, de tendresa, d'entrega, d'amor... que, en l'actualitat, fan que, en recordar-los, em produeixin més satisfacció que aflicció.

Està vist com de vulnerables podem ser quan certes circumstàncies entrebesen les nostres vides, generant una crisi i una situació d'emergència per a tota la societat i fent-nos adonar de la fragilitat de la vida, dels indefensos que podem ser davant qualsevol microorganisme i de la vulnerabilitat de l'ésser humà quan se sent "tocat" físicament o anímicament.

En aquest cas, la COVI-19 ha tingut el poder de confinar-nos amb conseqüències traumàtiques, socials, familiars, econòmiques, anímiques, i emocionals com la por, l'ansietat o la depressió, com a part negativa; però, també, ha servit per demostrar la capacitat que tenim per suportar esdeveniments que ens perjudiquen per durs que siguin.

Tot ha estat sense sentit i hem hagut d'adaptar-nos als nous moments, però, les persones que patiren físicament i emocionalment les conseqüències del maleït virus ben segur no ho oblidaran. Tampoc l'oblidaran quins els ha ocasionat un desastre econòmic, els qui han perdut un ser estimat i ni tan sols han pogut ser a la seva vora per a fer-los un petó, agafar-los les mans i, amb aquests gests, demostrar-los la seva estima. I, tampoc familiars i amics oblidaran no haver pogut estar presents i acomiadar persones estimades en el moment que han estat reclosos per sempre, amb una pregària o, amb un acte que expressés l'aflicció que sentien per la seva absència.

Un altre tema que, possiblement haurà ocupat un bocí d'espai en la ment de quasi tots durant el confinament, ha estat la mort.

¡Quin misteri! ¿Li tenim por o tenim pànic a un procés dolorós que la pot precedir?

En moltes cultures d'Orient, a la mort la veneren i rendeixen culte amb diversos rituals, entre ells: cremar el mort a la vora del mar sobre un munt de llenya o, guardar el cadàver dins de casa i guarnir-lo diàriament (a vegades més d'un any), fins que arrepleguen els diners suficients per a fer una gran festa amb tots els familiars arribats d'arreu del món i, en acabar, traslladar el cadàver (ben vestit i equipat amb joies) en processó i amb alegria fins a l'últim lloc on reposarà per sempre.

En la nostra cultura normalment en la mort no s'hi pensa fins que, una malaltia personal greu, d'algú a qui estimem, per l'edat, o, en l'actualitat, per la pandèmia que encara resta ben vigent, ens fa un toc d'atenció.

Llavors, ¿de quina manera hi pensem? ¿des de la perspectiva de la medicina que considera que quan les funcions biològiques d'un ésser viu s'extingeixen, s'acaba tot?, o ¿des de la perspectiva de què hi pot haver alguna cosa més?

Del conjunt de creences i doctrines referents a què hi pot haver després de la mort, ha estat des de fa mil·lennis, una inquietud i un debat en totes les cultures, religions i filosofies d'arreu del món sense arribar a cap acord.

Uns pensen que tot s'acaba en el moment de fer l'últim sospir; altres creuen en un paradís on es podrà gaudir plenament i eternament del que és incompreensible per la ment humana; altres, en la reencarnació; altres que la persona passa a un altre món (el món dels esperits) invisibles als ulls humans; i altres, que tot el que existeix és energia i, com que l'energia no es crea ni es destrueix només es transforma, no tenim principi ni final, per tant, l'acte de morir és simplement la destrucció de la matèria per donar pas a una essència etèria i eterna.

Si heu tingut l'oportunitat de parlar amb algú que hagi viscut una experiència després de "la seva mort" o heu llegit algun llibre sobre el tema; us haureu adonat que tots expliquen que és una experiència extracorporal; que floten en l'aire i travessen un túnel fosc on al final, hi ha una llum que els atreu; que no senten cap mena de dolor; que només perceben una gran sensació de pau interior i que no tenen gens de ganes de tornar.

No deixa de ser una altra percepció d'un més enllà.

Una de les persones que donà la seva opinió sobre aquesta qüestió va ser Tomàs d'Aquino (Sant Tomàs 1224-1274), frare dominic, teòleg, filòsof i autor d'obres molt importants entre elles la "Summa teològica" i la "Summa contra gentils" (que han tingut un gran pes específic dins la religió Catòlica), que interpretà la teoria aristotèlica des del cristianisme, defensant la immortalitat de l'ànima i del cos, com una unitat indissoluble per no subsistir l'un sense l'altra.

Aquest raonament, és la manera personal d'un frare catòlic per a donar una explicació a les resurreccions que tant s'anomenen en les Sagrades Escripures, de les quals, forma part la Bíblia.

Totes les creences són respectables. Creure en un déu i que ell compensarà el patiment d'aquesta vida amb la promesa d'un paradís, pot actuar en la ment dels creients com un calmant per al dolor que produeix haver de suportar la mala salut, la soledat, el desencís, les injustícies, inclús davant la mort. Però sobretot, actuarà de consol amb l'esperança de tornar a abraçar els qui hem estimat i gaudir eternament de la seva presència amb plenitud i benaurança. Un consol que no tenen els que argumenten de manera racional que, una vegada ha intervingut la mort s'ha acabat tot.

Com deia Miquel d'Unamuno escriptor i filòsof espanyol (1864-1936) "*¿Sóc jo creació de Déu, o és Déu una creació de la meva angoixa?*".

¿Creure o no creure? Aquesta és la qüestió. Una frase que Shakespeare (1564-1616) posà en boca de Hamlet donant possibilitats a cadascú, perquè lliurement, creguessin o no, el que expressava en l'obra de teatre de la qual n'és autor. Paraules que, malgrat els anys, no han perdut vigència.

Mentre hi haurà món, hi haurà persones amb curiositat fent-se preguntes sobre aquesta qüestió; però, ningú tindrà la resposta de si la mort és un punt i seguit o un punt final. Tot el que es digui o s'escrigui sobre si hi ha un més enllà, està basat en una creença o en una fe, no en una realitat científica, per tant, no deixen de ser simples especulacions.

Cloenda

¡Quants sotracs emocionals es pateixen endebades per despit, gelosies... i quantes amargures de tota mena se sofreixen per no pensar que aquí només hi som de pas i que tard o d'hora tots tenim data de caducitat!

La vida és un camí en el qual podem sentir, estimar, riure, plorar, guanyar, perdre, ensopegar caure i tornar-nos a aixecar i poques vegades dóna una segona oportunitat per recuperar el temps perdut.

Per tant, hauríem d'intentar (sense fer mal a ningú), viure intensament cada moment bo que ens és donat, deixant de banda l'angoixa del que hi pot haver després de la mort o si serem jutjats segons el comportament que haurem tingut.

M'acomio amb la lletra d'una cançó cantada per en Lluís Llach que m'ha semblat adient com a cloenda.

Cal que neixin flors a cada instant

Fe no és esperar, fe no és somniar,
 Fe és penosa lluita per l'avui i pel demà.
 Fe és un cop de falç, fe és donar la mà.
 La fe no és viure d'un record passat.
 No esperem el blat sense haver sembrat,
 No esperem que l'arbre doni fruit sense poda'l,
 L'hem de treballar, l'hem d'anar regant,
 Encara que l'ossada ens faci mal.
 No somniem passats que el vent s'ha emportat,
 Una flor d'avui es marceix just a l'endemà.

Cal que neixin flors a cada instant.

Fe no és esperar, fe no és somniar,
 Fe és penosa lluita per l'avui i pel demà.
 Fe és un cop de falç, fe és donar la mà,
 La fe no és viure d'un record passat.
 Enterrem la nit, enterrem la por.
 Apartem els núvols que ens amaguen la claror.
 Hem de veure-hi clar, el camí és llarg,
 I ja no tenim temps d'equivocar-nos.
 Cal anar endavant sense perdre el pas.
 Cal regar la terra amb la suor del dur treball.

Cal que neixin flors a cada instant.

Cal que neixin flors a cada instant.

Maria Mercè Usón